

SEPA - et europeisk betalingsmarked

EU er på vei mot et felles betalingsmarked. I nærmeste fremtid vil EU landene virkeliggjøre SEPA (Single Euro Payments Area) – noe som innebærer at alle betalinger i euro, både grenseoverskridende og nasjonale, skal behandles likt innen Europa 1). SEPA forenkler håndteringen av betalinger, styrker EU som marked, øker konkurransen, forbedrer effektiviteten og bidrar til en øket økonomisk vekst innen EU.

Hva er SEPA

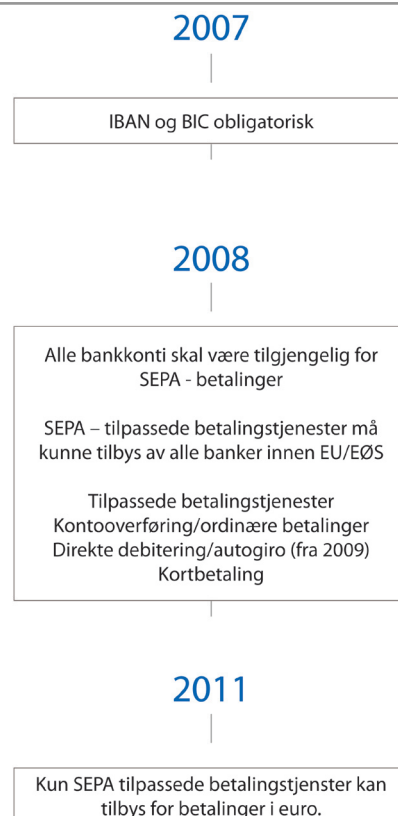
SEPA er et samarbeid mellom EU-kommisjonen, den europeiske sentralbanken og de europeiske bankene og ledes av organet EPC2). SEPA omfatter de 27 EU medlemslandene samt Island, Liechtenstein, Norge og Sveits. I 2008 skal alle banker innen SEPA området ha tilpasset sine tjenester for betalinger i euro til en enhetlig standard.

Neste steg i harmoniseringen av betalinger innen Europa, er en felles lovgiving innen EU, hvor hensikten er å skape ensartede vilkår for betalinger. I slutten av 2009 vil den nye lovgivningen, som baserer seg på EU-direktivet PSD 3), tre i kraft. I motsetning til SEPA omfatter PSD samtlige medlemsvalutasorter (inklusive NOK).

SEPA innebærer

- En felles standard i Europa for betalinger i euro
- Ingen forskjell mellom nasjonale og grenseoverskridende betalinger i euro i Europa
- Et felles regelverk som omfatter ordinære betalinger, autogirobetalinger samt rammeverk for kortbetalinger.

Tidsplan for SEPA

SEPA

Konsekvenser for bedriften

Formålet med SEPA er å oppnå enkle og standardiserte betalinger i Europa. Grensekryssende betalinger i euro vil dermed bli håndtert på lik linje med nasjonale betalinger i euro.

For bedriften kan dette innebære.

- Lavere håndteringskostnader - muligheten til å håndtere sine betalinger i euro på en ensartet måte innen EU/EØS ved hjelp av én konto, evt. sentralkonto i euro.
- En ensartet prosess for alle innkommende og utgående betalinger innen landet og over landegrensene.
- Enhetlige vilkår for betalinger i euro
- Endrede priser - i løpet av de nærmeste årene forventes det at prisene på betalinger i euro vil synke.
- Effektiv likviditetshåndtering – planlegging av likviditet kan forbedres gjennom sentralisering av betalingsfunksjonene.
- Større muligheter til å automatisere betalingsstrømmene.

Forberedelser for bedriften

Ved betalinger i euro kreves et standardisert kontonummer, IBAN (International Bank Account Number) og en bankkode for å identifisere banken BIC (Bank Identifier Code).

Huskeliste

Om bedriften ikke allerede har satt i gang forberedelser til SEPA, er det på tide å sette i gang. En bra start kan være å gå igjennom punktene vi her har listet opp:

1. Sjekk at IBAN og BIC finnes på egne fakturaer.
2. Vurder hvordan SEPA kommer til å påvirke bedriftens betalinger med hensyn til forretninger, rutiner, administrasjon, teknologi, forretningssystemer og løpende virksomhet.
3. Vurder mulighetene som SEPA gir når det gjelder å omfordele og rasjonalisere bedriftens likviditet. Skal bedriften fakturere mer i euro?
4. Diskutere SEPA og den effekten det har på IT-miljøet med bedriftens systemleverandør(er).
5. Sikre at bedriften har registrert korrekt informasjon om IBAN og BIC på sine leverandører, kunder og betalingsmottagere.

Betalingskategorier

Ordinære betalinger

Et betalingsoppdrag som initieres av betaleren. Et standardisert regelverk som gjelder innhold og format, der IBAN og BIC er et krav. I følge EPC kan betalingstiden for denne type betalinger ta opp til fire bankdager. I det kommende EU-direktivet reduseres dette til maksimalt to bankdager (trer i kraft november 2009).

Autogirobetalinger

Autogirobetalinger i euro, innen et SEPA-land så vel som over landegrensene. Betalingene initieres av betalingsmottakeren. SEPA-autogiro regulerer regelverk og standard for betalingshåndtering mellom betaler, betalingsmottaker og den respektive parts bank. Planlagt oppstart nov. 2009.

Kortbetalinger

Et rammeverk for korttransaksjoner som gir tydelige instruksjoner for hvordan kortbetalinger og kontantuttak i euro skal håndteres innen hele SEPA-området. Hensikten er at kort som brukes i hjemlandet også skal brukes utenlands. Kortet skal være utstyrt med chip kombinert med

SEPA

PIN-kode og alle kortterminaler skal kunne lese chipkort. Dette er for å kunne tilfredsstille de strenge kravene til kortsikkerhet.

Starter etter 2010.

Handelsbanken og SEPA

I Handelsbanken har vi vært engasjert i arbeidet med SEPA i lang tid. SEPA påvirker mange områder av banken. For å kunne delta i det felles betalingsmarkedet for betalinger i euro kreves oppdateringer og forbedringer av system og rutiner, men fremfor alt informasjon til bankens kunder om SEPAs betydning.

Med SEPAs regelverk for betalinger i euro skilles det ikke mellom nasjonale og grensekryssende betalinger. Handelsbankens tilpassning til SEPA og tilhørende håndtering av bedriftens betalinger i euro vil innebære:

- Om betalingsoppdraget til banken inneholder den informasjon som kreves iht. SEPAs regelverk vil banken utføre betalingen som en SEPA-tilpasset betaling, d.v.s. til best gunstig vilkår for kunden. Bedriften trenger dermed ikke selv å velge hvordan betalingen skal håndteres.
- Bedriften formidler sine betalinger til banken i det filformatet bedriften har valgt. SEPAs standardiseringsmodell for formidling av betalinger mellom betalerens og mottagerens bank stiller krav til kommunikasjon i XML-format i henhold til en ISO-standard (ISO 20022). Handelsbanken tilbyr konvertering fra kundens nåværende format til SEPA-format. Handelsbankens kunder kommer derfor ikke til å oppleve noen forandring. Bedriften kan selv avgjøre om, og i så fall når, bedriften ønsker å benytte seg av XML-formatet (ISO 20022).

Mer informasjon

Om du ønsker å vite mer om SEPA og hvordan det kommer til å påvirke din bedrift er du velkommen til å henvende deg til ditt lokale bankkontor. Ved behov formidler ditt bankkontor kontakt med bankens spesialister.

De mest vanlige spørsmål om SEPA Når blir SEPA innført?

Innføringen skjer trinnvis fra januar 2008 til januar 2011.

Hvilke land påvirkes av SEPA?

EUs medlemsland samt Island, Liechtenstein, Norge og Sveits.

Hva betyr SEPA for bedriften?

SEPA innebærer at bedriften får et grunnlag for mer rasjonell håndtering av betalinger i euro i Europa. Grunnlaget består av et enhetlig regelverk og en teknisk infrastruktur. Arbeidet påvirker i hovedsak banksektoren, men kommer sluttkunden til gode gjennom enklere og billigere betalingstjenester.

Hvordan kan bedriften forberede seg til SEPA?

For at en betaling skal kvalifisere seg som en SEPA-betaling stilles visse krav til innhold. Bedriften må sette seg inn i disse kravene og forsikre seg om at bedriftens systemer kan oppfylle dem. En forutsetning er at både avsender- og respektive mottakerbank er SEPA-tilpasset. Om en transaksjon ikke kan klassifiseres som en SEPA-betaling, kommer den ikke til å håndteres iht. SEPAs vilkår. Det kan derfor være smart å ha kontrollfunksjoner i bedriftens system som verifiserer at for eksempel IBAN er korrekt.

SEPA

Hvordan kan bedriften få fordel av SEPA?

Foruten de direkte fordelene, som lavere transaksjonskostnader eller standardisert innhold, kan SEPA medføre andre muligheter. Bedriften bør se på hvordan likviditetshåndteringen og betalingsadministrasjonen er organisert for å vurdere rasjonaliseringspotensiale for bedriftens betalinger i euro. Bedriften bør også se på sin kontostruktur og sine bankrelasjoner for å identifisere eventuelle forenklingsmuligheter.

Er det tilstrekkelig med èn eurokonto i hele Europa?

Betalinger i euro kommer til å bli håndtert i henhold til samme regelverk innen hele SEPA-området. Dette gjør det mulig å bruke èn konto for betalinger i euro i hele området. Behovet for å beholde lokale bankkonti kan dog variere mellom landene og være avhengig av virksomheten. Det kan finnes legale/skattemessige eller bedriftsmessige grunner til å beholde lokale konti. Kundestrukturen og betalingsadferden kan også påvirke denne beslutningen.

Kommer bedriftens behov for grenseoverskridende EUR pooling til å endres med SEPA?

Behovet for pooling kommer mest sannsynlig til å finnes fortsatt, men da SEPA innebærer at bedriften får nye muligheter til å sentralisere sine betalinger, vil behovet opplagt avta med tiden.

Kommer SEPA betalinger til å koste det samme over hele Europa?

Ikke ifølge lov, derimot kommer markedskreftene trolig til å føre til et mer ensartet (og lavere) prisnivå.

Hva kommer til å bli viktig ved valg av bank innen SEPA området?

Betalinger kommer til å bli mer standardiserte. Bankens tilbud av kompletterende tjenester til betalinger i euro får mer fokus. Bankens mulighet for å håndtere alle typer betalinger, ikke bare SEPA-tilpassede betalinger i euro, på en enhetlig måte kan få stor betydning. Tekniske forutsetninger til å medvirke i kundenes prosessutvikling (for eksempel fakturahåndtering og betalingsavstemming) blir også viktig. Servicenivå, som ofte kan oversettes med kompetent og dedikert personal, kan bli en vesentlig og avgjørende faktor.

Hva gjelder for de EU-land som ikke bruker euro?

De regler og vilkår som har blitt vedtatt innen EU gjennom PSD gjelder for betalinger innen alle EU/EØS-land og i alle EU/EØS-valutasorter. Dermed gjelder dette også for alle nasjonale betalinger. SEPAs regelverk gjelder bare betalinger i euro, hvilket innebærer at det ikke finnes krav til tilpasning av betalinger i andre valutasorter. Den infrastruktur som nå bygges opp for bankenes formidling av SEPA-tilpassede betalinger, håndterer så langt bare betalinger i euro.

Vil bedriften fortsette å rapportere til de lokale myndighetene (der det er slik i dag) for SEPA-betalinger?

Kravene varierer fra land til land. Innføringen av SEPA innebærer ikke at rapporteringskravene, til for eksempel valutaregisteret, forsvinner.

Blir bedriften pålagt å bruke det nye formatet eller tar banken seg av konverteringen?

I henhold til EPC er det anbefalte formatet for SEPA-betalinger XML i følge ISO 20022.

SEPA

Dette formatet brukes i formidlingen av SEPA-tilpassede betalinger mellom bankene. Det kommer til å ta tid før alle økonomi- og betalingssystem følger ISO 20022-standaren. Handelsbanken vil tilby konvertering fra kundenes nåværende format, forutsatt at betalingene inneholder all nødvendig informasjon.

Definisjoner

BIC

Bank Identifier Code. Unik bankkode for identifisering av bank, benyttes når man sender SWIFT-meldinger mellom banker.

EBA

Euro Banking Association. En felles organisasjon for bankene som håndterer EUR-clearing og oppgjør.

EPC

European Payments Council. Europeisk samarbeidsorganisasjon for banker innenfor SEPA.

IBAN

International Bank Account Number. Standardisert kontonummerstruktur for betalinger i euro innen EU/EØS.

ISO 20022

En standard utviklet av International Organization of Standardization. "ISO 20022 - Universal Financial Industry Message" er en plattform for å utvikle meldingstyper for finansverden.

PIN

Personal Identification Number. En personlig kode med siffer som ofte består av fire siffer.

PSD

Payments Services Directive. EU-direktiv hvor hensikten er å skape harmoniserte juridiske rammer og vilkår for et felles betalingsmarked. Omfatter samtlige valutasorter innen EU/EØS. Direktivet skal være innført i nasjonal lov innen november 2009.

SEPA

Single Euro Payments Area. Et prosjekt som drives av bankene i Europa sammen med EU og den europeiske sentralbanken, med den hensikt å harmonisere betalingsmarkedet i Europa.